

**UCHWAŁA NR XXXVII/293/2021
RADY MIEJSKIEJ W ŻAROWIE**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Żarów na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.), w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642), Rada Miejska w Żarowie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żarów na 2022 rok, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żarów na 2022 rok w części zadań dotowanych realizowany jest przez Gminę Żarów, natomiast w pozostałej części przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żarów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2022 roku.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ŻARÓW NA 2022 ROK

ROZDZIAŁ I.

1. WSTĘP

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Problem nadużywania alkoholu uznany został przez wszystkie kraje członkowskie Światowej Organizacji Zdrowia za jeden z głównych destabilizatorów zdrowia publicznego. Podpisując „*Globalną Strategię Redukującą Szkodliwe Spożywanie Alkoholu*” zaapelowały, by problemom alkoholowym nadano wyższy priorytet i przydzielono więcej środków na cel. Wśród głównych działań podkreślono konieczność podjęcia intensywnych i skutecznych działań profilaktycznych, leczniczych, prewencyjnych i rehabilitacyjnych redukujących szkody wywołane przez alkohol oraz wprowadzania rozwiązań z obszaru polityki publicznej w celu redukcji szkodliwej konsumpcji alkoholu. Uzależnienie od alkoholu jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Choroba alkoholowa ma wiele aspektów: wpływa na sferę zdrowotną, psychiczną, duchową i rodzinną uzależnionego. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu wyróżniają się na tle innych ze względu na ich wpływ na wiele dziedzin życia społecznego. Pomoc osobom uzależnionym nie może więc ograniczać się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszać negatywne skutki uzależnień dla całego społeczeństwa.

Profilaktyka należy do tych działań ludzkich, które zmierzają do zapobiegania niepożądanym zjawiskom społecznym, względnie mają na celu szeroko pojętą promocję zdrowia fizycznego, psychicznego i moralnego. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu. Działania jednostki samorządu gminy dotyczące przedmiotowego obszaru prowadzone są na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowiącego podstawę do praktycznej realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i jest podstawowym dokumentem określającym lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień, ochrony przed przemocą oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zjawiska przemocy w rodzinie, bowiem doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji Programu pozwalają na dokładniejsze poznanie potrzeb środowiska lokalnego. Powyższe działania realizowane na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią rozwinięcie oraz kontynuację zadań prowadzonych w latach ubiegłych. Program zawiera zadania określone w w/w ustawie oraz Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025, które będą realizowane w formach dostosowanych do aktualnych potrzeb środowiska lokalnego, z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

2. DIAGNOZA POTRZEB

Zbieranie informacji na temat skali i rodzaju problemów związanych z alkoholem wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o analizę sytuacji i diagnozę potrzeb. Diagnoza wskazuje nie tylko rodzaje problemów, ale pozwala także określić zasoby i sprawdzić zapotrzebowanie na różnego typu działania, natomiast prowadzona systematycznie pozwala na monitorowanie problemów alkoholowych i staje się punktem wyjścia do ewaluacji.

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. Jak wynika z danych GUS, w Polsce żyje ponad 38 mln dorosłych mieszkańców, zatem można szacować, że osoby uzależnione od alkoholu stanowią 1,58% ogółu społeczeństwa w Polsce. Przedkładając powyższe dane na sytuację Gminy Żarów można liczyć, że osób uzależnionych jest ok 154 z 9734 dorosłych mieszkańców gminy (stan na 30.11.2021 r.), natomiast osób pijących alkohol szkodliwie jest ok 640. Szacuje się, że populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie jest aż cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu i stanowi ok 10% dorosłych mieszkańców Polski. Osoby pijące alkohol szkodliwie doświadczają z powodu picia negatywnych konsekwencji zdrowotnych, społecznych, psychologicznych chociaż nie są uzależnione. Natomiast ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych jego ilości. Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła zmiany, które mają za zadanie ułatwić radom gmin kształtowanie polityki dotyczącej ograniczenia dostępności fizycznej alkoholu. Na podstawie nowego brzmienia art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy ma obowiązek ustalić maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Warto zauważyć, że przed nowelizacją ustawy powyższy przepis ustanawiał obowiązek ustalenia liczby punktów sprzedaży, nie zezwoleń. Należy równocześnie zwrócić uwagę na fakt podjęcia zakresem uchwały zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo. Warto zaznaczyć, że liczba punktów sprzedaży na sprzedaż piwa, w poprzednim stanie prawnym nie była limitowana. W związku z powyższym Rada Miejska w Żarowie ustaliła w drodze uchwały maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy oraz podjęła uchwałę w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Żarów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Jego spożywanie przez osoby niepełnoletnie prowadzi często do podejmowania innych zachowań ryzykownych oraz zaburza proces rozwojowy. W 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej –wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodszych i 43,4% uczniów starszych.

Nadużywanie alkoholu powoduje narastającą koncentrację aktywności życiowej na sprawach związanych z piciem, co w konsekwencji sprawia, że zaniebawiane zostają inne ważne aspekty w życiu osoby pijącej. Nadmierne picie, a zwłaszcza uzależnienie, rodzi negatywne konsekwencje we wszystkich sferach funkcjonowania osoby pijącej oraz jej najbliższego otoczenia. Ponadto nadużywanie alkoholu stanowi istotny czynnik ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie. Z danych Komendy Głównej Policji wynika, że w 2020 roku policjanci podjęli ponad 72 tys. interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie (z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”). 54% tych interwencji dotyczyło sytuacji, kiedy sprawca przemocy w rodzinie był w stanie nietrzeźwości. Z badań przeprowadzonych w kwietniu 2020 roku przez zespół pod kierownictwem dr. hab. J. Chodkiewicza, prof. UŁ z Zakładu Psychoprofilaktyki i Psychologii Uzależnień Instytutu Psychologii Uniwersytetu Łódzkiego wynika, że połowa spośród osób, które zmieniły swój styl spożywania alkoholu w czasie pandemii COVID-19 to osoby, które zaczęły pić więcej. Były to osoby spożywające alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy już przed pandemią. Z badań przeprowadzonych przez Instytut Millward Brown SMG/KRC wynika, że 90% osób stosujących przemoc wobec swoich bliskich wskazuje nadużywanie alkoholu jako „przyczynę” stosowania przez nich przemocy w rodzinie. I chociaż często jest to tylko usprawiedliwienie dla ich własnych zachowań, to część z nich ma nadzieję, że jeśli przestaną pić, to będą w stanie zmienić sposób, w jaki traktują swoich bliskich i zaprzestaną krzywdzenia.

Problemy alkoholowe są na tyle zróżnicowane pomiędzy społecznościami lokalnymi, że należy je rozpoznawać i monitorować. Dlatego też w 2020 r. Centrum Działań Profilaktycznych na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, przeprowadziło diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów z terenu Gminy, a także sprzedawców napojów alkoholowych.

1. DOROŚLI MIESZKAŃCY GMINY

W przeprowadzonej ankiecie zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców na temat alkoholu. Pierwsze pytanie w części ankiety dotyczącej alkoholu pozwoliło uzyskać odpowiedź na pytanie w jakim wieku powinno się mieć możliwość zakupu napojów alkoholowych. 55% respondentów uznało, że należy podnieść granicę wieku, od którego ma się prawo do zakupu alkoholu do lat 21. Możliwość kupna alkoholu od 18 roku życia popiera 43% osób biorących udział w badaniu, a 2% ankietowanych uznało, że osoby mające skończone zaledwie 16 lat powinny mieć legalny i swobodny dostęp do alkoholu. Duża liczba badanych osób uznała, że alkohol jest towarem szczególnym, a dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany. Takiej odpowiedzi udzieliło 69% respondentów. Pozostałe 31% jest zdania, że jest to towar zwykły, niczym nie wyróżniający się wśród pozostałych i dlatego zasady na jakich jest on sprzedawany nie powinny być w żaden sposób wyjątkowe. Przeprowadzone badanie dotyczyło także częstotliwości spożywania alkoholu przez respondentów. Najwięcej, bo 27% badanych przyznało, że pije alkohol rzadziej niż raz w miesiącu. 19% w ogóle nie spożywa, a 21% kilka razy w miesiącu. Raz w miesiącu alkohol spożywa 16% badanych. 17% respondentów pije alkohol raz w tygodniu. Nikt nie przyznał się do spożywania kilka razy w tygodniu, bądź codziennie. Spożywanie alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem, które ujawnia się w życiu społecznym w postaci bójek, awantur, pobic i stosowania wulgaryzm. Dlatego właśnie badanych poproszono o określenie, jak osoby pijące alkohol wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Żarów. 63% ankietowanych stwierdziło, że osoby pijące alkohol w ich miejscu zamieszkania nie stanowią zagrożenia dla ich bezpieczeństwa. 21% badanych uznało przeciwnie i czuje się zagrożone tym faktem. Natomiast 16% nie ma zdania na ten temat. Ponieważ część mieszkańców Gminy uznała, że czuje pewne zagrożenie ze strony osób nadużywających alkoholu, dlatego też w kolejnym pytaniu zostali oni poproszeni o wskazanie negatywnych zjawisk związanych z tym problemem, których byli oni świadkami w ostatnim czasie. Okazało się, że najczęściej było to głośnie zachowanie młodzieży - tego problemu doświadczyło 35% ankietowanych. Często wskazywano na awantury oraz akty wandalizmu (po 19%). Władze lokalne zazwyczaj podejmują lub powinny podejmować różnego rodzaju działania prewencyjne dotyczące problemów alkoholowych. Mieszkańcy Gminy Żarów zostali więc zapytani, czy oczekują od władarzy podjęcia takich właśnie działań. 78% osób biorących udział w badaniu uważa, że władze lokalne powinny podejmować działania mające na celu ograniczenie spożycia alkoholu oraz problemów z tego płynących. 9% ankietowanych nie widzi takiej potrzeby, natomiast pozostałe 13% nie ma zdania na ten temat.

2. SPRZEDAWCY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Ten obszar przeprowadzonych badań miał na celu poznanie m.in. postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym. 90% spośród ankietowanych nie zgadza się na spożywanie jakichkolwiek napojów alkoholowych w miejscach, w których prowadzona jest ich sprzedaż, a przeciwnego zdania jest 10%. Alkohol często wzmaga agresywne zachowania, jest powodem awantur, wyzwisk, czy też aktów wandalizmu, dlatego też zapytano sprzedawców, czy w ciągu ostatnich miesięcy miało miejsce jakieś nieprzyjemne zdarzenie, związane ze spożywaniem alkoholu w obrębie ich lokalu. 60% badanych stwierdziło, iż nic takiego się nie wydarzyło, a 40% sprzedawców odnotowało w okolicy sklepu nieprzyjemne wydarzenia związane ze spożywaniem alkoholu. Osoby będące pod wpływem alkoholu często zachowują się nieracjonalnie, a agresja nie jest ich jedynym problemem, którego nie potrafią kontrolować. Na przykład pomimo znacznego już upojenia alkoholowego wciąż chcą sięgnąć po alkohol. W związku z powyższym zainteresowaliśmy się również opinią sprzedawców na temat sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym. Dla wszystkich sprzedawców alkoholu z Gminy Żarów sprzedaż tego typu napojów osobie nietrzeźwej jest niestosowna. Poruszono również kwestię, jak często zdarza się, że osoba niepełnoletnia próbuje kupić alkohol: 70% sprzedawców spotkało się z taką sytuacją co najmniej raz w tygodniu, 10% codziennie, a 20% bardzo rzadko. Dalej zapytano sprzedawców, czy czują się skrupowani w przypadku, kiedy muszą poprosić klienta o dowód osobisty, gdyż nie mają pewności, że jest on pełnoletni. 50% twierdzi, nie ma z tym problemu i bez skrupowania prosi o okazanie dowodu osobistego, jednak 30% sprzedawców przyznaje, że wstydzi się poprosić o dowód. 20% stwierdziło, że czasami pyta o dowód.

3. UCZNIOWIE Z TERENU GMINY ŻARÓW

Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO (forma ankiety internetowej dla dzieci i młodzieży). W kwestionariuszu skierowanym do młodzieży szkolnej były pytania związane z problemem alkoholowym. Niestety młodzi ludzie zaczynają coraz wcześniej eksperymenty w tej dziedzinie. Respondentom zadano kilka pytań sprawdzających ich świadomość i wiedzę o problemie alkoholowym. Wiedza ta jest niezbędna do przeprowadzania dalszych działań profilaktycznych w szkołach. W pierwszym pytaniu uczniowie oceniali prawdziwość zdania „Alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce”. Oczywiście alkohol jest tą samą substancją, bez znaczenia, w jakim napoju się znajduje. Różnice polegają jedynie na jego stężeniu w poszczególnych napojach. Uzyskane odpowiedzi wskazują

na świadomość większej części młodzieży odnośnie alkoholu. Jednak 32% nie zdaje sobie sprawy, że alkohol, bez różnicy na procent jego zawartości, jest tą samą substancją, wywołującą takie same skutki. Następnie zapytano młodzież o to, ilu ich znajomych pije już alkohol. Wśród młodzieży uczącej się w szkołach 32% zna kogoś ze swoich rówieśników, kto pije już alkohol. Dla 18% młodzieży to tylko pojedyncze przypadki. Kolejne pytanie dotyczyło osobistych kontaktów młodzieży z alkoholem. Aż 21% badanych uczniów przyznało się do picia alkoholu w przeszłości. Za wiek inicjacji alkoholowej podano 10 - 12 lat (25%), 13 - 15 lat (7%), 16 - 18 lat (5%),

szczególnie niepokojące jest, że aż 21% uczniów odpowiedziało, że spróbowało alkoholu w wieku mniej niż 9 lat, 42% ankietowanych nie pamięta kiedy po raz pierwszy sięgnęło po alkohol. Najczęściej inicjacja alkoholowa wśród uczniów miała miejsce w domu (68%) oraz podczas wakacji (19%). Kolejne pytanie dotyczyło częstotliwości picia alkoholu. 76% zaznaczyło, że nie pije już alkoholu, natomiast 17% parę razy w roku (mogą to być np. okazje rodzinne, lampka szampana na sylwestra). Mamy jednak grupę 7% młodzieży, która pije już teraz alkohol regularnie (kilka razy w tygodniu, raz na tydzień lub kilka razy w miesiącu).

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezsprzecznie jeden z poważniejszych problemów w naszym społeczeństwie, bowiem prowadzi nie tylko do poważnych problemów społecznych czy zdrowotnych w życiu jednostki, ale powoduje także szkodliwe następstwa w życiu rodziny i społeczeństwa.

Dane instytucji ukazujące skalę występowania omawianych wyżej problemów:

Monitorowanie problemów alkoholowych dostarcza podstaw do planowania działań oraz oceny ich skuteczności. Analiza danych statystycznych:

Komisariat Policji w Żarowie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ilość osób kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu	21	34	40
Ilość interwencji podejmowanych w związku z awanturą wywołaną przez osoby nietrzeźwe	58	39	138
Ilość interwencji podejmowanych w związku z przemocą w rodzinie	337	39	220
Liczba przyjętych zawiadomień o przemocę w rodzinie	22	29	29
Spożywanie alkoholu w miejscach objętych zakazem	41	55	95
Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia	42	35	43

Dane z Komisariatu Policji w Żarowie (stan na 30.11.2019 r., 30.11.2020 r. oraz 30.11.2021 r.)

Przemoc w rodzinie, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności poprzez narażenie tych osób na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Od 30 czerwca 2011 r. na terenie Gminy Żarów funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, którego działanie ma służyć zintegrowaniu działań instytucji lokalnych i zwiększeniu efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i pomocowych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba formularzy procedury „Niebieskie Karty” przekazanych do ZI	39	51	45

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Żarów (stan na 30.11.2019 r., 30.11.2020 r. oraz 30.11.2021 r.)

Wskaźnikiem problemów alkoholowych jest również liczba wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie, o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Najczęściej to rodziny osób nadużywających alkohol oraz pracownicy instytucji zgłaszają się do GKRPA z oczekiwaniem skłonienia osób pijących do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba osób zgłoszonych z prośbą o zobowiązanie do leczenia odwykowego	33	30	37
Liczba spraw skierowanych do Sądu	29	25	26

Dane GKRPA w Żarowie (stan na 30.11.2019 r., 30.11.2020 r. oraz 30.11.2021 r.)

Liczba osób zgłaszających się po poradę do specjalistów pokazuje, że ludzie korzystają z tej formy pomocy, coraz bardziej otwarcie mówią o swoich problemach i są gotowi do podejmowania działań prowadzących do poprawy ich sytuacji życiowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego (radca prawny, psycholog, terapeuta, psychoterapeuta, konsultacje dla ODP i OSP)	362	273	274

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie (stan na 31.12.2019 r., 31.12.2020 r. oraz 30.11.2021 r.)

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna, prowadzona w podmiotach leczniczych. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. Programy pomocy dla osób współuzależnionych realizowane są najczęściej w poradniach.

3. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie – koordynator i realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

2. Gmina Żarów/Urząd Miejski w Żarowie – koordynator i realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok, w części zadań dotowanych lub powierzonych w drodze konkursu.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie – inicjuje działania, realizacja procedury o zobowiązanie do leczenia odwykowego, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Program będzie realizowany przy współpracy z: organizacjami pozarządowymi, instytucjami samorządowymi, oświatowymi, instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, osobami fizycznymi, osobami prawnymi posiadającymi i nieposiadającymi osobowości prawnej, placówkami służby zdrowia, strażą pożarną, Zespołem Interdyscyplinarnym, Komisarzatem Policji w Żarowie oraz Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Żarowie. Wykonawcy zadań dotowanych zostaną wyłonieni w drodze konkursu lub przekazana zostanie dotacja celowa na realizację zadania.

4. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU:

Cel główny: ograniczanie negatywnych konsekwencji społecznych oraz zdrowotnych, a także zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i dorosłych mieszkańców Gminy Żarów, poprzez:

- podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie,
- wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
- zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Żarów na temat zagrożeń wynikających z zażywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin,

- zwiększenie dostępu do oferty pomocowej służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żarów obejmują przede wszystkim ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania substancji psychoaktywnych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości dotyczącej tej tematyki oraz doskonalenie współpracy pomiędzy osobami i instytucjami. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje działania służące realizacji zadań, które są nakierowane na zmiany postaw w społeczności lokalnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żarów na lata 2021 – 2025 oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025.

Przedstawione formy realizacji poszczególnych zadań niniejszego programu, uwzględniają sposoby radzenia sobie z istniejącymi problemami społecznymi w odniesieniu do potrzeb środowiska lokalnego. Ponadto są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i obejmują w szczególności:

Zwiększenie dostępności i pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- a) Udzielanie osobom uzależnionym od alkoholu oraz pijącym ryzykownie i szkodliwie, a także członkom ich rodzin pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej.
- b) Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce leczenia uzależnienia oraz doposażenie placówki (w miarę posiadanych środków i zgłoszonego zapotrzebowania).
- c) Rozwój wsparcia terapeutycznego dla osób zainteresowanych udziałem w grupie edukacyjno - motywacyjnej na terenie Gminy Żarów.
- d) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, osób pijących szkodliwie, a także osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie oraz finansowanie działalności punktu (m.in. zakup materiałów biurowych, zakup sprzętu i wyposażenia oraz finansowanie wynagrodzenia osób świadczących porady specjalistyczne). Zadania punktu obejmują:
 - motywowanie osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, ustalanie terminów leczenia specjalistycznego,
 - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu (finansowanie grupy edukacyjno - motywacyjnej),
 - rozpoznanie przemocy w rodzinie, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy,
 - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - współpraca z instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie,
 - wspieranie działalności grup samopomocowych.
- e) współpraca z placówkami służby zdrowia, ośrodkami leczenia uzależnień, poradnią terapii uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych, a także podejmowanie współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

Działalność interwencyjna i wspierająca na terenie Gminy Żarów:

- a) Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin z problemem alkoholowym, a także przemocą w rodzinie wsparcia i poradnictwa. Motywowanie oraz inicjowanie interwencji kryzysowych przez pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, zajmującego się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w Gminie Żarów.
- b) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy rodzinom i osobom uzależnionym, pijącym ryzykownie i szkodliwie oraz osobom zagrożonym i dotkniętym przemocą w rodzinie (m.in. psycholog, radca prawny, terapeuta uzależnień).

c) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do ustawowych działań komisji należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, ujętych w gminnym programie,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- opiniowanie i wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, a także przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez:

- a) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej poprzez dyżury psychologa, terapeuty uzależnień, psychoterapeuty oraz udzielanie porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i prawa pracy.
- b) Działalność interwencyjna i wspierająca oraz udzielanie pomocy psychospołecznej rodzinom, w których występuje problem przemocy w rodzinie (poradnictwo specjalistyczne m.in. konsultacje indywidualne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc).
- c) Wspieranie i finansowanie działań mających na celu zwiększenie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (szkolenia, kursy) np. Studium Interwencji Kryzysowej, Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- d) Dofinansowanie placówki wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym (w ramach ogłaszanego konkursu zakres działań rekomendowanych dotyczy: finansowania zatrudnienia pracowników merytorycznych, finansowania zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie, finansowania dożywiania itp.). Zastrzega się, że w przypadku podjęcia decyzji o braku kontynuacji działalności Placówki Wsparcia Dziennego w Żarowie konkurs nie zostanie ogłoszony, a zaplanowane w budżecie środki przekierowanie zostaną na realizację pozostałych zadań, uwzględnionych w Programie.
- e) Prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki, rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.
- f) Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych dotyczących substancji psychoaktywnych i przemocy.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Działania informacyjne i edukacyjne mają na celu wzmocnienie skuteczności lokalnej polityki wobec alkoholu, bowiem systematyczne edukowanie stanowi ważny element profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie.

- a) Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży i ich rodziców:
 - realizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, przeprowadzanie pogadarek profilaktyczno - edukacyjnych,
 - poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego tj. np. Archipelag Skarbów (program profilaktyki uniwersalnej ukierunkowany na ograniczenie zachowań problemowych), Program Domowych Detektywów, Fantastyczne Możliwości (programy ukierunkowane na opóźnienie inicjacji alkoholowej), Debata (realizacja tego programu ma charakter krótkiej interwencji profilaktycznej) ,

- finansowanie systematycznie prowadzonych zajęć tematycznych o charakterze opiekuńczo – wychowawczym (przede wszystkim w grupach zajęciowych np. plastyczne, muzyczne, teatralne, edukacyjne), w tym profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, szczególnie z terenów wiejskich, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, podejmowanie działań integracyjnych (m.in. mini turnusy wakacyjne, „Wakacje Uśmiechu”, Integracyjna Wieczera Wigilijna) oraz promowanie wśród dzieci zdrowego i aktywnego stylu życia,
- wspieranie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako integralny element programu profilaktycznego, uwzględniającego zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia,
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez szkoły, w tym dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych (np. warsztaty profilaktyczne z zakresu substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania agresji i promocji zdrowia, itp.),
- wspieranie szkół i placówek oświatowych podczas podejmowanych działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
- wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie organizowanych spotkań i uroczystości dla dzieci i młodzieży, promujących zdrowy styl życia oraz alternatywne formy spędzania czasu wolnego,
- wspieranie i dofinansowanie programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w tym zakresie np. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców (program ukierunkowany na zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży),
- organizowanie turniejów profilaktycznych propagujących zdrowy i bezpieczny styl życia np. Turniej Wiedzy o Zagrożeniach i Bezpieczeństwie,
- angażowanie się w realizację ogólnopolskich kampanii tematycznych oraz kampanii lokalnych, dotyczących profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie np. Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- dofinansowanie zakupu nagród, materiałów edukacyjno - informacyjnych, gadżetów profilaktycznych, artykułów biurowych i spożywczych, niezbędnych do realizacji działań związanych z problemem uzależnień, profilaktyką oraz promocją zdrowia np. podczas organizowanych konkursów, turniejów, szkoleń i zajęć opiekuńczo -w wychowawczych i profilaktycznych,
- dofinansowanie wypoczynku letniego oraz zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy i aktywny styl życia.

b) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i przemocy w rodzinie:

- aktywna współpraca z lokalnymi mediami - prowadzenie profilaktycznej edukacji publicznej za pośrednictwem mediów,
- rozpowszechnianie informacji z danymi o możliwościach uzyskania pomocy na terenie Gminy w zakresie problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (m.in. zakup broszur, ulotek, publikacji tematycznych, finansowanie Kalendarza Ucznia), adresaci: dzieci i młodzież, dorośli mieszkańcy gminy, sprzedawcy napojów alkoholowych, pracownicy służby zdrowia, pacjenci placówek leczenia odwykowego, klienci punktu konsultacyjnego, kierowcy itp.,
- udział w kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów uzależnień i przemocą w rodzinie,
- edukacja lokalnych decydentów i radnych oraz przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych z zakresu problematyki alkoholowej (m.in. kampanie edukacyjne, zakup czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na temat problemów alkoholowych, finansowanie szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem),
- edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych na temat FASD.

c) Inne działania informacyjne i edukacyjne:

- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania problemom uzależnień (osoby zaangażowane w działania określone w Programie, tzn. zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy, a także m.in. pracownicy pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, członkowie GKRPA i ZI), poprzez organizowanie, finansowanie szkoleń, studiów podyplomowych, kursów specjalistycznych i konferencji, a także udział w szkoleniach organizowanych przez instytucje szkoleniowe,
- organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących przyszłych realizatorów (np. nauczycieli, pedagogów, psychologów) do przeprowadzania programów rekomendowanych,
- opracowanie lokalnej diagnozy problemów uzależnień (sfinansowanie w/w usługi),
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia (np. szkolenie właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych), prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (np. kampanie edukacyjne związane z promowaniem trzeźwości kierowców, nawiązanie współpracy ze szkołami jazdy i rozpowszechnianie broszur nt. wpływu alkoholu na organizm itp.) oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych (w miarę posiadanych środków i określonego zapotrzebowania),
- wspieranie edukacji osób zaangażowanych w profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień poprzez zakup specjalistycznych publikacji i czasopism (w miarę posiadanych środków).

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

Gmina, realizując poszczególne zadania określone w Programie może powierzyć je organizacji lub wesprzeć organizację w realizacji zadań, które wpisują się z zakres Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok. Celem zadania jest kontynuacja i doskonalenie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Współpraca polegać będzie na wspieraniu merytorycznym projektów realizowanych przez w/w podmioty, które wynikają z potrzeb społeczności lokalnej i mają wpływ na zmniejszenie rozmiaru problemów wynikających z uzależnień. Ważnym elementem zadania będzie wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich, które spełniają bardzo ważną rolę w procesie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, jak również członkom ich rodzin:

- a) współpraca służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez wymianę informacji, konsultacje, wspólne inicjatywy na rzecz profilaktyki,
- b) udzielanie wsparcia i pomocy merytorycznej stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym, instytucjom i osobom fizycznym dla lokalnych inicjatyw w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) w przypadku uruchomienia placówki wsparcia dziennego w 2022 roku planuje się środki na dofinansowanie zadań realizowanych w związku z funkcjonowaniem placówki,
- d) wspieranie oraz współfinansowanie Ruchu Abstynenckiego w zakresie oddziaływania edukacyjno – profilaktycznego oraz organizowania profilaktycznych spotkań wyjazdowych (np. Ogólnopolski Zjazd Trzeźwościowy, Dzień Trzeźwości).

5. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH – zasady wynagradzania:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została przez Burmistrza Miasta Żarów w drodze zarządzenia, a jej zadania określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniach Komisji wypłacane jest w oparciu o podpisaną listę obecności. Należność za uczestnictwo i pracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie wynosi 250 złotych brutto za każde posiedzenie. Posiedzenia Komisji odbywać się będą w zależności od potrzeb. W przypadku przeprowadzania kontroli punktu sprzedaży członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w takiej samej wysokości, jak w za udział w posiedzeniu GKRPA.

3. Za inną pracę dodatkową (np. oględziny nowo powstającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Żarów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych), członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie otrzymują wynagrodzenia.

4. Tytułem podniesienia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach itp. dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członkom Komisji przysługuje dodatkowy składnik wynagrodzenia w formie zwrotu faktycznie poniesionych wydatków w ramach udokumentowanych kosztów podróży.

ROZDZIAŁ II.

1. HARMONOGRAM I FINANSOWANIE DZIAŁAŃ

1). Merytoryczną podstawę do finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach Gminnego Programu są zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadania określone w Narodowym Programie Zdrowia. Wykonanie zadań Programu finansowane jest z dochodów Gminy Żarów, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą zostać przeznaczone na inne cele. Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

1. 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych,
2. 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Gmina przeznacza ww. środki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

2). Zgodnie z projektem budżetu Gminy Żarów na 2022 rok na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154) zabezpieczono kwotę 220 000 zł. W przypadku osiągnięcia wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2022 r. w większej wysokości niż zaplanowano, można przeznaczyć je na wskazane w niniejszym dokumencie działania bez konieczności zmian Programu.

3). Powierzenie do realizacji organizacjom pozarządowym, niektórych zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok (np. dofinansowanie wypoczynku letniego/zimowego lub placówki wsparcia dziennego), nastąpi w drodze konkursu lub przekazana zostanie dotacja na realizację zadania.

4). Skuteczną a zarazem sprawną realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok umożliwia harmonogram działań.

Lp	Treść zadania	Wykonawca zadania	Główne składniki kosztów realizacji zadania	Czas trwania
1	Prowadzenie grup zajęciowych, realizujących pozalekcyjne zajęcia tematyczne, w tym profilaktyczne na terenach wiejskich Gminy Żarów, w tym dożywianie dzieci uczęszczających na zajęcia.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Wynagrodzenie wychowawców prowadzących zajęcia, koszty dożywiania dzieci, zakup materiałów do zajęć opiekuńczo - wychowawczych i profilaktycznych oraz zabaw rozwojowych, środków czystości, koszty wyposażenia grup zajęciowych w meble i niezbędny sprzęt, wynikający z bieżących potrzeb, zakup innych towarów i usług związanych z realizacją zajęć i spotkań	Cały rok

			integracyjnych organizowanych dla uczestników zajęć np. koszty transportu, biletu wstępu, ubezpieczenie, finansowanie zajęć sportowych i edukacyjnych.	
2	Kontynuacja działalności punktu konsultacyjnego	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Wynagrodzenie specjalistów zatrudnionych w Punkcie, zakup materiałów biurowych i profilaktyczno - edukacyjnych, zakup sprzętu i wyposażenia, w razie potrzeby adaptacja pomieszczeń oraz inne zakupy związane z funkcjonowaniem punktu.	Cały rok
3	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie działań wynikających z procedury zobowiązującej do leczenia odwykowego oraz działalności profilaktycznej i pomocowej	Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie/Urząd Miejski	Wynagrodzenie członków Komisji, opłaty sądowe, koszty związane z tzw. "doręczeniem komorniczym" oraz za badania biegłych w przedmiocie zza, koszty udziału Komisji w szkoleniach, zakup materiałów biurowych i poczęstunku, zakup broszur i ulotek tematycznych.	Cały rok
4	Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie problematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie, z możliwością ogłoszenia konkursów na realizację profilaktyki	Koszty związane z zakupem nagród, materiałów informacyjno - edukacyjnych (uloty, broszury, plansze edukacyjne itp.) i usług niezbędnych do realizacji zadania, zakup programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych, dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych, organizacja spotkań i warsztatów tematycznych, koszty wynikające z udziału w szkoleniach i organizacji szkoleń dla przedstawicieli instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy i przeciwdziałania problemom uzależnień, koszty związane z organizacją Turnieju Wiedzy o Zagrożeniach i Bezpieczeństwie. Inne wydatki wynikające z prowadzenia profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej (np. diagnoza lokalnych zagrożeń).	Cały rok

5	Wspieranie merytoryczne Ruchu Abstynenckiego,	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Koszty związane z współfinansowaniem profilaktycznych spotkań wyjazdowych (np. Ogólnopolski Złot Trzeźwościowy, Dzień Trzeźwości).	Cały rok
6	Wspieranie osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, a także pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie poprzez działania podejmowane przez pracownika OPS, zajmującego się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Nie dotyczy	Cały rok
7	Dofinansowanie placówki wsparcia dziennego funkcjonującej na terenie Gminy.	Wykonawca wyłoniony w drodze konkursu, zadanie realizowane przy Urzędzie Miejskim w Żarowie	W przypadku uruchomienia placówki rekomendowane jest finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznym w placówce w placówce wsparcia dziennego, realizujących zadania określone w Programie.	Cały rok
8	Wspomaganie działalności podmiotów w wykonywaniu zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie	Koszty według potrzeb np. zakup materiałów biurowych, ulotek i broszur tematycznych.	Cały rok
9	Organizacja lub wspieranie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży, promujących zdrowy i aktywny styl życia, wzmacniających więzi rodzinne, np. spotkania integracyjne, turnieje sportowe, mini turnusy wakacyjne, "Wakacje Uśmiechu - wakacyjne żeglowanie", ferie zimowe itp.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie	Koszty zakupu materiałów, nagród, poczęstunku, transportu oraz innych usług, wynikających z realizacji zadania.	Zgodnie z potrzebami
10	Dofinansowanie wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży, w którym realizowany będzie program profilaktyczny, w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy i aktywny styl życia.	Urząd Miejski - dotacja celowa dla Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Żarowie na realizację zadania	Planowana wysokość dotacji celowej: 25 000 złotych	Okres wakacyjny
KWOTA NA REALIZACJĘ POWYŻSZYCH ZADAŃ WYNOŚI: 220.000 ZŁOTYCH				

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025 stanowią podstawę do realizacji działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Ponadto według zapisów ustawy zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa się w Programie. Zgodnie z w/w dokumentem realizacja działań, należących do zadań własnych gminy, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Zadania, jakie nakłada na gminę ustawodawca, ujęte zostały w Programie, w formie dostosowanej do potrzeb środowiska lokalnego.

W związku z powyższym uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żarów na 2022 rok jest niezbędne i zasadne.

Sporządziła:

Marta Łoboda

starszy specjalista ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień